

ΑΜΕΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΣΤΕΓΑΣΗ

ΧΡΥΣΑ ΓΚΟΥΝΤΡΟΜΙΧΟΥ

Προϊστάμενη Τμήματος
Σχεδίων Έκτακτης Ανάγκης – Πρόληψη

Οργανισμός Αντισεισμικού Σχεδιασμού &
Προστασίας (Ο.Α.Σ.Π.)

Μεταβατική στέγαση

- αφορά στο **πού στεγάζεται και ζει ο πληθυσμός** για ένα διάστημα που κατά κανόνα διαρκεί χρόνια, μετά από την καταστροφή και **μέχρι την πλήρη αποκατάσταση των κτιριακού αποθέματος** που θα στεγάσει ιδιοκτήτες και ενοικιαστές

Φάσεις μεταβατικής στέγασης

- Άμεση (επείγουσα) στέγαση
 - Υλοποιείται σε μερικές ώρες έως και σε λίγες μέρες
 - Σκηνές, πλοία, τροχόσπιτα, κ.α.
 - Διαρκεί ένα σχετικά σύντομο χρονικό διάστημα, **μερικών ημερών έως μερικών εβδομάδων**
- Προσωρινή στέγαση
 - Μέχρι την αποκατάσταση του μόνιμου κτιριακού αποθέματος και την επιστροφή του πληθυσμού σε αυτό
 - Προκατασκευασμένοι οικίσκοι, μεταφερόμενοι οικίσκοι («κοντέινερ»), επιδότηση ενοικίου ή συγκατοίκησης, ξενοδοχεία, κ.α.
 - Διαρκεί μερικούς **μήνες έως λίγα χρόνια**

1. Άμεση Στέγαση πληγέντων

Διαδικασίες - άμεση στέγαση

Υλικά και μέσα για την άμεση στέγαση

Διενέργεια πρωτοβάθμιου μετασεισμικού ελέγχου

Λήψη απόφασης για την άμεση στέγασης των πληγέντων

Διοικητική Μέριμνα πληγέντων – κάλυψη πρώτων αναγκών

Υλικά και μέσα – επείγουσα στέγαση

- Προμήθεια και διάθεση σκηνικού υλικού και κλινοσκεπασμάτων – **Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλειας και Πρόνοιας**

Π.Δ. 972, ΦΕΚ 265/τΑ'/1966, Π.Δ. 93, ΦΕΚ 39/τΑ'/1993, & ΠΔ 85/2012 – ΦΕΚ141/τΑ'/2012, ΠΔ 88/2012 - ΦΕΚ143/τΑ'/2012

- 10 αποθηκευτικά κέντρα (Αθήνα- κεντρική αποθήκη, Θεσ/νίκη, Λάρισα, Ιωάννινα, Κομοτηνή, Αχαΐα, Τρίπολη, Ηράκλειο Κρήτης, Μυτιλήνη και Ρόδο)
- Για την διάθεση από τον Περιφερειάρχη του σκηνικού ή άλλου υλικού από τα αποθηκευτικά κέντρα του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλειας και Πρόνοιας χρειάζεται σχετική **έγκριση διάθεσης από το αρμόδιο Υπουργείο** (Δια/οικ.463/12-1-73 Υπουργική Απόφαση)

Υλικά και μέσα – επείγουσα στέγαση

- ▣ Παραλαβή, εναποθήκευση, διακίνηση και εφοδιασμό της κεντρικής αποθήκης - Γενική Δ/νση Πρόνοιας, **Δ/νση Κοινωνικής Αντίληψης και Αλληλεγγύης** (ΥΠ. ΥΓΕΙΑΣ) → Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλειας και Πρόνοιας
- ▣ Συσκευασία, αποστολή υλικών και εξασφάλιση των μέσων αποστολής τους στις αρμόδιες Δ/νσεις των Περιφερειών - Γενική Δ/νση Διοικητικής Υποστήριξης και Τεχνικών Υποδομών, **Δ/νση Προμηθειών** (ΥΠ. ΥΓΕΙΑΣ) → Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλειας και Πρόνοιας
- ▣ Η τήρηση των υλικών – Δ/νσεις Κοινωνικής Μέριμνας της Γεν. Δ/νσης Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας των Περιφερειών

Πρωτοβάθμιος Μετασεισμικός Έλεγχος

- Τα κτίρια χαρακτηρίζονται:
 - ως **κατοικήσιμα** (κατάλληλα για χρήση)
 - ως **μη κατοικήσιμα** (προσωρινά ακατάλληλα για χρήση)
- Πραγματοποιούνται από διμελείς επιτροπές μηχανικών - στις περιπτώσεις σεισμού μεγάλης έντασης ολοκληρώνεται το πολύ μέσα σε είκοσι (20) ημέρες

Άμεση (επείγουσα) στέγαση

- ▣ **Κέντρα λήψης απόφασης (ΣΤΟ) - Κομβική επιλογή:** Δημιουργία οργανωμένων χώρων άμεσης στέγασης ή υποστήριξη ατομικών λύσεων επείγουσας στέγασης;
- ▣ **οργανωμένοι χώροι στέγασης:** καταυλισμοί σκηνών σε διαμορφωμένους κατάλληλα χώρους, πλοία*
- *Λιμενικό Σώμα – Ελληνική Ακτοφυλακή με την εύρεση κατάλληλων πλοίων*
- ▣ **ατομικές λύσεις από τους πληγέντες:** διανομή σκηνών, τοποθέτηση τροχοβιλών, προτροπή να εγκαταλείψουν την περιοχή όσοι έχουν εναλλακτική λύση στέγασης αλλού

Διοικητική Μέριμνα Πληγέντων

Οι Δήμοι κινητοποιούν τις αρμόδιες υπηρεσίες τους:

- για **την ακριβέστερη εκτίμηση** του αριθμού των συγκεντρωμένων πολιτών στους χώρους καταφυγής και **καταγραφή των άμεσων αναγκών τους** - διάθεση πόσιμου νερού, δυνατότητα παροχής πρόχειρου γεύματος καθώς και εγκατάσταση χημικών τουαλετών
- για την **ενημέρωση των πολιτών** και κατεύθυνσή τους προς τους πλησιέστερους χώρους καταφυγής

Διοικητική Μέριμνα Πληγέντων

Οι Δήμοι κινητοποιούν τις αρμόδιες υπηρεσίες τους:

- για **έλεγχο και εξασφάλιση λειτουργίας των βασικών δικτύων υποδομής** στους χώρους καταφυγής
- για **συλλογή πληροφοριών** που αφορούν τον αριθμό των κατοικιών, στην περιοχή ευθύνης τους, που έχουν καταρρεύσει ή έχουν υποστεί σοβαρές βλάβες οι οποίες πιθανόν τις καθιστούν ακατοίκητες (εκτίμηση πολιτών – έκτακτα καταλύματα)

Η κάλυψη των πρώτων αναγκών

- Οι αρμόδιες Υπηρεσίες Πρόνοιας των Δήμων παρέχουν κοινωνική προστασία στους πολίτες για την κάλυψη των πρώτων αναγκών (διαμονή – διατροφή) μετά από αίτημα στο Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας για τη μεταβίβαση της σχετικής πίστωσης (ΠΔ 85/2012 – ΦΕΚ141/τΑ'/2012, ΠΔ 88/2012 - ΦΕΚ143/τΑ'/2012)
- Με την Κ.Υ.Α. Π2/οικ.2673/29-8-2001 των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοιν. Ασφ. και Πρόνοιας **καθορίζονται τα όρια, προϋποθέσεις, τα δικαιολογητικά και η διαδικασία οικονομικής ενίσχυσης των πληγέντων** για την κάλυψη των πρώτων αναγκών τους, για αντικατάσταση οικοσκευής, κτλ.

2. Προσωρινή στέγαση πληγέντων

Διαδικασίες – προσωρινή στέγαση

1. Οριοθέτηση πληγείσας περιοχής

- Δευτεροβάθμιος μετασεισμικός Έλεγχος
- Ενεργοποίηση νομοθετικών ρυθμίσεων για αποζημιώσεις
- Καθορισμός πραγματικών δικαιούχων
- Διαπίστωση της έκτασης των ζημιών

2. Πολιτική Αποκατάστασης

- Χορήγηση πιστωτικών διευκολύνσεων για Επισκευές – Ανακατασκευές
- Ειδικά μέτρα αποκατάστασης
- Αποκατάσταση και ενίσχυση παραγωγικών μονάδων

3. Πρόγραμμα προσωρινής στέγασης

- Σχεδιασμός
- Αναγκαιότητα εύρεσης κατάλληλης γης - καθεσώς της ιδιοκτησίας, γης και στέγης
- Ορθολογική Οικονομική διαχείριση
- Συμβατότητα με πολιτιστικά πρότυπα

1. Οριοθέτηση πληγείσας περιοχής – αποκατάσταση ζημιών σε κτίρια

- Μετά από αυτοψίες που διενεργούνται από Μηχανικούς της Περιφέρειας ή Περιφερειακής Ενότητας και του ΥΠ.ΑΝ.ΥΠ.
- **Η Περιφερειακή Ενότητα ή η Περιφέρεια υποβάλλει αίτημα προς τον Υπουργό ΑΝ.ΥΠ.** για τη λήψη απόφασης οριοθέτησης περιοχών για την αποκατάσταση των ζημιών σε κτίρια

(ΑΠ 938/ΑΖ11/15-4-1998 εγκύκλιος του Υφυπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. & 4524/Α42/26-8-2011 έγγραφο της Υ.Α.Σ./Γ.Γ.Δ.Ε./ΥΠ.Υ.ΜΕ.ΔΙ.)

Δευτεροβάθμιος μετασεισμικός έλεγχος

- Ο δευτεροβάθμιος έλεγχος πραγματοποιείται από επιτροπές μηχανικών σε κτίρια που έχουν χαρακτηριστεί από τον πρωτοβάθμιο έλεγχο **μη κατοικήσιμα (προσωρινά ακατάλληλα για χρήση)**
- Τα κτίρια μπορούν να χαρακτηριστούν ως:
 - κατάλληλα για χρήση (πράσινα)
 - προσωρινά ακατάλληλα για χρήση (κίτρινα)
 - επικίνδυνα για χρήση (κόκκινα)

2. Πολιτική Αποκατάστασης

- Το 1978, μετά το σεισμό της Θεσσαλονίκης, με πράξη νομοθετικού περιεχομένου η οποία κυρώθηκε με το **N. 867/1979** (περί αποκατάστασης ζημιών από τους σεισμούς) καθορίστηκε το **νομικό πλαίσιο για την αποκατάσταση των σεισμοπλήκτων**, το οποίο ισχύει σχεδόν αναλλοίωτο μέχρι σήμερα.
- Το θεσμικό αυτό πλαίσιο προβλέπει τη συνδρομή του κράτους στους πληγέντες, τόσο για την **αποκατάσταση των κτιρίων** όσο και για την **αντιμετώπιση των έκτακτων στεγαστικών αναγκών** που προκύπτουν.

Λήψη απόφασης προσωρινής στέγασης

- Το δίλημμα εξακολουθεί να τίθεται **στα κέντρα λήψης των αποφάσεων (ΣΟΠΠ - ΣΤΟ)** μετά από κάθε καταστροφή στη χώρα μας:
 - από τη μια πλευρά μεγάλες πιέσεις για να ακολουθηθεί η προσέγγιση των μεταφερόμενων οικίσκων για τη στέγαση πληγέντων
 - από την άλλη η γνώση ότι οι προσωρινοί οικισμοί θα έχουν τάση μονιμοποίησης με μεγάλες δυσκολίες για την απομάκρυνση τους, ακόμη και όταν η αποκατάσταση έχει προχωρήσει

3. Πρόγραμμα Προσωρινής στέγασης

- ▣ η εισαγωγή και εγκατάσταση **προσωρινών μονάδων στέγασης** πρέπει να είναι η τελευταία επιλογή, αφού εξαντληθούν όλες οι άλλες εναλλακτικές δυνατότητες

Η επιλογή των δικαιούχων

- η σοβαρότητα των βλαβών στα κτίρια
- η δυνατότητα και διάθεση του νοικοκυριού να μετακινηθεί σε άλλη περιοχή
- η διαθεσιμότητα δεύτερης κύριας ή παραθεριστικής κατοικίας
- η δυνατότητα φιλοξενίας από συγγενείς ή φίλους για κάποιο χρονικό διάστημα
- η αξιοποίηση ξενοδοχειακών μονάδων

- Η προκύπτουσα δαπάνη προσωρινής εγκαταστάσεως και διατροφής πληγείσων οικογενειών ή μεμονωμένων ατόμων σε ξενοδοχεία ή άλλους χώρους, καταβάλλεται υπό των αρμοδίων, για την κοινωνική προστασία των θεομηνιοπλήκτων, υπηρεσιών του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, **απ' ευθείας στους ξενοδόχους ή ιδιοκτήτες ετέρων χώρων**

(Ν.Δ. 57/1973 - ΦΕΚ 149/Α'/1973, Ν. 776/1978 – ΦΕΚ 68/Α'/1978, ΠΔ 93/1993 - ΦΕΚ 39/Α'/1993, ΠΔ 85/2012 – ΦΕΚ141/τΑ'/2012, ΠΔ 88/2012 - ΦΕΚ143/τΑ'/2012)

Σχεδιασμός - Χώρων καταυλισμού

- Εξασφάλιση της απαιτούμενης γης - παράγοντας που συνδέεται με το καθεστώς ιδιοκτησίας γης
- Διαχειριστικά θέματα και θέματα ασφάλειας
- Λειτουργία ή έλεγχος των απαιτούμενων έργων - δικτύων υποδομής σε προαποφασισμένους χώρους – **ειδικά κλιμάκια έλεγχου** από τους Περιφερειάρχες (ή με εντολή στους αρμόδιους Αντιπεριφερειάρχες), σε συνεργασία με τους αρμόδιους Δημάρχους και με συμβολή των αρμόδιων φορέων (ΔΕΗ, ΟΤΕ κ.α.)

Επιπλέον Προδιαγραφές για προσδιορισμό χώρων καταυλισμού

- Επιλογή Θέσης: περιαστική ζώνη ή σε υπό επέκταση ελεύθερες περιοχές του αστικού πρασίνου, σε άμεση συσχέτιση με την πόλη (20 λεπτά μετακίνησης με αυτοκίνητο – 40km/h)
- Μέριμνα για Ηλεκτροδότηση, Υδροδότηση, Αποχέτευση και Επικοινωνίες
- Μέριμνα για Κοινόχρηστους χώρους (χώροι διοίκησης και ελέγχου, αποθήκευσης, υγιεινής)
- Μακριά από επικινδυνότητες

Υλικά και μέσα – προσωρινή στέγαση

- Θέματα που αφορούν στην προσωρινή στέγαση πληγέντων (μέριμνα για την προμήθεια, μεταφορά, διαχείριση, συντήρηση των λυομένων οικίσκων, κ.α.) – **Υπηρεσία Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων (ΥΑΣ)** – Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων
- Προσωρινή στέγαση πληγέντων από σεισμούς με κατασκευή οικιών συμβατικής κατασκευής ή προκατασκευασμένων οικιών – **Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων (ΓΓΔΕ)**

(κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και ΥΠ.Υ.ΜΕ.ΔΙ.
Υ.Α.3828/ΤΣΕΠ31.1/8-11-1985 - ΦΕΚ 954/Β'/1985)

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ!

ΧΡΥΣΑ ΓΚΟΥΝΤΡΟΜΙΧΟΥ

Γεωλόγος, MSc

Προϊσταμένη Τμήματος Σχεδίων
Έκτακτης Ανάγκης – Πρόληψης

Ο.Α.Σ.Π.

cgountro@oasp.gr

τηλ. 210 6728000

Fax. 210 6779561

Επισημάνσεις

- Η πολιτική προσωρινής στέγασης μετά από καταστροφή σχετίζεται άμεσα με την πολιτική αποκατάστασης του μόνιμου κελύφους
- Η στέγαση σε προσωρινούς οικισμούς (καταυλισμούς) θα πρέπει να αποφεύγεται κατά το δυνατόν και να προτιμώνται άλλες λύσεις
- Οι ρυθμοί εκκένωσης των προσωρινών μονάδων δεν συγχρονίζονται με τους ρυθμούς αποκατάστασης του μόνιμου κελύφους

Πρόγραμμα Προσωρινής στέγασης

- Το ποσοστό επιτυχίας ενός προγράμματος προσωρινής στέγασης σχετίζεται άμεσα με:
 - το **σχεδιασμό** (συγκέντρωση στοιχείων και σχέδια δράσεων), στη φάση της πρόληψης
 - την **ορθολογικότητα στην οικονομική διαχείριση** και τη **συμβατότητα του προγράμματος** με πολιτισμικά πρότυπα και περιβαλλοντικές ιδιαιτερότητες, στη φάση της βραχείας αποκατάστασης

Κήρυξη μιας περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης

- Ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή ο Περιφερειάρχης εισηγείται στον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, ο οποίος εκδίδει την απόφαση κήρυξης της περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης
- συνδέεται αποκλειστικά με τον επιχειρησιακό ρόλο - το συντονισμό και την κινητοποίηση του δυναμικού και των μέσων που επιχειρούν
- **δεν αποτελεί προϋπόθεση για την ενεργοποίηση ειδικότερων νομοθετικών ρυθμίσεων σχετικών με την καταβολή αποζημιώσεων και δανείων σε πληγέντες**